

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการวางรากฐานการศึกษาให้กับเยาวชนของชาติ คุณภาพทางการศึกษาจะดีขึ้นได้เมื่อครูไม่หาความรู้ ปรับปรุงบทบาทของตนเอง ให้เหมาะสมอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ภาระหรือร่นในการปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน แต่ในสภาพปัจจุบันครูมีภาระหน้าที่ประจำอยู่มาก ประกอบกับครูในระดับประถมศึกษาส่วนหนึ่งยังมีความรู้ท้อไขว่โอกาสที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรการเรียนการสอนให้เป็นที่ตามแนวทางที่หลักสูตรคาดหวังจึงเป็นไปได้ยาก ตัวอย่างจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาในปีการศึกษา 2521 กองวิจัยทางการศึกษาได้ทำการติดตามและประเมินผลช่วงแรกของการใช้หลักสูตร พบว่า การบริหาร การบริการ ตลอดจนการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย¹ ด้วยเหตุดังกล่าว การนิเทศการศึกษาจึงจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือครู ผู้ที่รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษาโดยตรง คือศึกษานิเทศก์ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและอัตรากำลังของศึกษานิเทศก์ ทำให้ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา ให้เกิดผลดีได้อย่างทั่วถึง จากสภาพปัญหาและอุปสรรคในการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาระบุว่า การตรวจและการ

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กองวิจัยทางการศึกษา, การศึกษาพฤติกรรมกรเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524),

นิเทศโรงเรียนยังทำได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งมีผลทำให้โรงเรียนขาดความกระตือรือร้นในการดำเนินงาน คุณภาพการเรียนการสอนจึงไม่ดีเท่าที่ควร¹

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในระดับกลุ่มโรงเรียน ช่วยเหลือกันพัฒนางานด้านวิชาการทั้งในทางกำลังงานและกำลังความคิด โดยจัดให้มีการอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนชั้นทุกจังหวัด ในปีงบประมาณ 2524 ซึ่งดำเนินการต่อมาในปีงบประมาณ 2525 และมีโครงการที่จะดำเนินการเป็นโครงการต่อเนื่องไปในปีงบประมาณ 2526 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 และสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันได้² นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังได้กำหนดโครงการอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529)³ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ครูวิชาการประจำกลุ่มโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในวิธีสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521
2. เพื่อให้ครูวิชาการประจำกลุ่มโรงเรียน สามารถชี้แจงให้คำแนะนำช่วยเหลือสาริตและแก้ปัญหาการสอนตามหลักสูตรให้แก่ครูในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันได้
3. เพื่อให้มีการนิเทศการศึกษาอย่างใกล้ชิด ทั่วถึงและสอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น

¹สำนักงานกฤษฎมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529), พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์พัฒนศึกษา จำกัด, 2525), หน้า 49.

²สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, "โครงการในปีงบประมาณ 2526" ข่าวการประถมศึกษา (1 ตุลาคม 2525): 15.

³สำนักงานกฤษฎมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529), หน้า 61.

ขึ้นจริง¹

ในระยะแรกยังมีได้มีการกำหนดหน้าที่ ที่แน่นอนสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนแต่ละจังหวัดได้มีแนวปฏิบัติต่าง ๆ กัน ตั้งแต่การแต่งตั้ง การ คัดเลือกครูเข้ามาทำหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และการทำหน้าที่ทางวิชาการ หลายจังหวัดมีการแต่งตั้งกันเป็นการภายใน เพราะยังไม่มีระเบียบอะไรเป็นพื้นฐาน สำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน²

จนกระทั่งเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2525 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนขึ้น เรียกว่า แนวปฏิบัติว่าด้วยครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2525 ซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าวได้กำหนดให้มีครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน กลุ่มละ 5 คน ตามกลุ่มประสงค์ และได้ระบุหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้ดังนี้

...ข้อ 5 หน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

5.1 ปฏิบัติการสอนให้เป็นแบบอย่างแก่ครูในโรงเรียน

5.2 ช่วยเหลือผู้บริหารโรงเรียนสายวิชาการ เพื่อให้เป็นตัวอย่างในด้านการเรียนการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม

5.3 ช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียนและประสานงาน วิชาการ กับศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ

...ข้อ 9 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอาจวางแนวปฏิบัติหรือกำหนดระเบียบ

¹สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, "แนวนโยบายการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา แผนงานและโครงการที่สนองนโยบาย," ประชาศึกษา (มิถุนายน 2525): 20.

²บุญชู สนั่นเสียง, จันทง พรายแย้มแซ และอารมณ์ มนตรีศาสตร์, "สรุป รายงานจากแบบสอบถามเรื่องครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน," (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2525), หน้า 1. (อัดสำเนา)

ให้เหมาะสมกับสภาพของจังหวัดได้¹

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เปิดโอกาสให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดวางแนวปฏิบัติหรือกำหนดเป็นระเบียบให้เหมาะสมกับสภาพจังหวัดได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาทัศนะของผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับครู วิชาการกลุ่มโรงเรียน อันได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ เพื่อจะได้ทราบว่ามีบุคคลดังกล่าวนี้ มีความเห็นหรือความคาดหวังว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีบทบาทอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และจะเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ที่จะนำไปพิจารณาประกอบการวางแนวปฏิบัติหรือกำหนดระเบียบสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพของจังหวัด และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตที่เป็นไปได้และไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งตรงกันเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ รวมทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเองและบุคลากรอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้งานวิชาการของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6

¹สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, "แนวปฏิบัติว่าด้วยครู วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2525," (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2525), หน้า 2-3. (อัดสำเนา)

2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ในเขตการศึกษา 6 ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่สอดคล้องกัน

2. ความคาดหวังของผู้บริหาร ในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 6 ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่สอดคล้องกัน

3. ความคาดหวังของครู ในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 6 ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่สอดคล้องกัน

4. ความคาดหวังของศึกษานิเทศก์ ในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 6 ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่สอดคล้องกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6

คำนิยามศัพท์ที่ใช้

บทบาท หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติของบุคคลตามตำแหน่ง
ที่องค์กรหรือสถาบันกำหนด

บทบาทตามความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการขององค์กรหรือบุคคล
ที่จะให้ผู้อยู่ในตำแหน่งกระทำหรือปฏิบัติ ทั้งที่เป็นอยู่จริงและในความคิด

ครู หมายถึงผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา
จังหวัด ในเขตการศึกษา 6

ผู้บริหาร หมายถึงครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ในโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6

ศึกษานิเทศก์ หมายถึงผู้ที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์สำนักงานการ ประถม
ศึกษาจังหวัดหรือศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 6

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน หมายถึงครูผู้ปฏิบัติการสอนที่ได้รับแต่งตั้งจาก
ผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัดให้ทำหน้าที่ตามแนวปฏิบัติที่อาศัยครูวิชาการกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2525

ความสอดคล้อง หมายถึงความคิดเห็นที่เป็นไปในทางเดียวกัน
เห็นพ้องกัน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยจะทำให้ได้ทราบถึงบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา
จังหวัดของแต่ละจังหวัดในเขตการศึกษา 6 ซึ่งจะเป็นแนวทางของครูวิชาการกลุ่ม
โรงเรียน ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารการศึกษา
ของสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 6 ที่จะนำไปใช้ประกอบ
การพิจารณาเพื่อวางแนวปฏิบัติหรือกำหนดเป็นระเบียบสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
ขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพของจังหวัด และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครู
และศึกษานิเทศก์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากร กลุ่มประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู
และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 6 รวม
7 จังหวัด คือ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และอุทัยธานี

ประชากรประกอบค่าย	ผู้บริหาร	1,894 คน
	ครู	17,575 คน
	ศึกษานิเทศก์	139 คน
	รวม	19,608 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบผสม (multistage sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง วิีวรรณ ชุมชัย¹ ได้เสนอเกณฑ์ขั้นต่ำไว้ดังนี้

ถ้ากลุ่มประชากรมีจำนวนนับด้วยร้อย	กลุ่มตัวอย่างใช้	25%
ถ้ากลุ่มประชากรมีจำนวนนับด้วยพัน	กลุ่มตัวอย่างใช้	10%
ถ้ากลุ่มประชากรมีจำนวนนับด้วยหมื่น	กลุ่มตัวอย่างใช้	1%

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบค่าย	ผู้บริหาร	191 คน
	ครู	400 คน
	ศึกษานิเทศก์	70 คน
	รวม	661 คน

ซึ่งจำนวนดังกล่าว ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่วิีวรรณ ชุมชัย ได้เสนอไว้
ค่าเป็นการสุ่มตัวอย่างตามวิธีการ โดยลำดับดังนี้

- 2.1 สุ่มอำเภอมา 1 ใน 4 ของอำเภอทั้งหมดในแต่ละจังหวัด
- 2.2 สุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอที่ได้มาตามอัตราส่วนของจำนวนโรงเรียน
ในแต่ละอำเภอ เพื่อให้ได้โรงเรียน 1 ใน 10 ของโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละจังหวัด
- 2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ใช้ผู้บริหารทุกโรงเรียนที่สุ่มได้
- 2.4 สุ่มตัวอย่างกลุ่มที่เป็นครูจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่สุ่มได้ (ในข้อ 2.2)
มาตามอัตราส่วนของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ
ในแต่ละจังหวัด
- 2.5 สุ่มตัวอย่างศึกษานิเทศก์มา 1 ใน 2 ของศึกษานิเทศก์ในแต่ละจังหวัด
โดยไม่แยกว่าเป็นศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

¹วิีวรรณ ชุมชัย, บทสรุปและแนะนำการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพฯ
มหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดคหิพยอักษร, 2525), หน้า 30.

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

3.1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

3.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert scale) ประกอบด้วยระดับของความคิดเห็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นแบบคำถามปลายเปิด (open - ended)

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัย-บทความต่าง ๆ ระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถาม เมื่อได้แบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ นำผลการทดลองใช้มาพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ในการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความครอบคลุมเนื้อหาและไร้อำนาจที่ชัดเจน ถูกต้อง แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอที่อยู่ในอำเภอเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู ส่วนศึกษานิเทศก์อำเภอซึ่งไม่ได้อยู่ในอำเภอที่มีผู้บริหารและครู เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ การจัดลำดับและการวิเคราะห์ความสอดคล้องจากการจัดลำดับ ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน วิเคราะห์โดยนำจำนวนของผู้ที่เห็นด้วย อย่างยิ่งและเห็นด้วยในแต่ละบทบาทมารวมกัน ถือว่าเป็นกลุ่มของผู้ที่เห็นด้วยในบทบาท นั้น นำจำนวนผู้เห็นด้วยในแต่ละบทบาทมาวิเคราะห์โดยใช้คาร์ยละเอียด

5.3 จัดลำดับบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในแต่ละด้านตามความ คาดหวังของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ โดยพิจารณาจากคาร์ยละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ที่เห็นด้วยในแต่ละบทบาท โดยให้บทบาทที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดอยู่ในลำดับที่ 1 บทบาทที่ มีผู้เห็นด้วยน้อยกว่า จัดอยู่ในลำดับถัดไป การจัดลำดับแยกเป็น

5.3.1 จัดลำดับบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคาดหวัง ของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ในเขตการศึกษา 6

5.3.2 จัดลำดับบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคาดหวัง ของผู้บริหาร ในแต่ละจังหวัด

5.3.3 จัดลำดับบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคาดหวัง ของครู ในแต่ละจังหวัด

5.3.4 จัดลำดับบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคาดหวัง ของศึกษานิเทศก์ ในแต่ละจังหวัด

บทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

ก. ด้านปฏิบัติการสอนให้เป็นแบบอย่างแก่ครูในโรงเรียน

ข. ด้านการช่วยเหลือผู้บริหาร โรงเรียนสายวิชาการ เพื่อให้เป็นตัวอย่าง ในด้านการเรียนการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม

ค. ด้านการช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียนและ ประสานงานวิชาการกับศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ

การจัดลำดับดังกล่าวข้างต้น เป็นการจัดลำดับบทบาทในแต่ละด้าน

5.4 วิเคราะห์ความสอดคล้องเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ที่มีต่อบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการ ประถม ศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 6 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องจาก

การจัดลำดับของ เคนคอลล (Kendall's coefficient of concordance W) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$W = \frac{12 \sum R^2 - 3m^2 n(n+1)^2}{m^2 n(n^2 - 1)}$$

- เมื่อ W คือสัมประสิทธิ์แห่งความสอดคล้อง
 R คือผลรวมของลำดับที่ของบทบาทที่ได้จากการจัดลำดับทุกชุด
 m คือจำนวนชุดของการจัดลำดับ
 n คือจำนวนบทบาทในแต่ละด้าน

ในกรณีที่ลำดับที่เท่ากัน ใช้สูตร

$$W = \frac{12 \sum R^2 - 3m^2 n(n+1)^2}{m^2 n(n^2 - 1) - m \sum (t^3 - t)}$$

เมื่อ t คือจำนวนบทบาทที่ได้ลำดับที่เท่ากัน ในแต่ละกลุ่ม
 ในกรณีที่บทบาทที่นำพามาจัดลำดับในแต่ละด้าน มีเกินกว่า 7 บทบาท จะต้องนำค่าสัมประสิทธิ์แห่งความสอดคล้อง (W) ไปประมาณค่า ไค - สแควร์ (χ^2) โดยใช้สูตรในการประมาณค่าดังนี้ $\chi^2 = m(n-1)W$, $df = n-1$ เพื่อทดสอบสมมติฐาน¹

5.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมวิเคราะห์โดยนำพาค่าความถี่

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

1. บทนำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

¹Wayne W. Daniel, Applied Nonparametric Statistics,

(Boston: Houghton Mifflin Company, 1978), pp. 326-331.